

NA KŘÍDLECH VÍTĚZSTVÍ

2460 let historie architektonického soutěžení

Niké (latinsky Victoria)
v řecké mytologii bohyně vítězství

její matkou je Styx (*nenávisť*)
jejím otcem je Pallás (*boj*)

sourozenci Biá (*násilí*),
Zélos (*moc, úsilí, snaha*)
Kratos (*síla*)

Společně pomohli Diovi v boji proti Titánům.

448 př. Kr.

RENASANČNÍ FLORENCIE BAPTISTERIUM SAN GIOVANNI

1401 soutěž druhé - severní dveře
zúčastnilo se 7 sochařů, lhůta jeden rok
závazný námět i tvar, rozhoduje krása

Filippo Brunelleschi, Lorenzo Ghilberti
Dveře byly dokončeny 1424

Třetí - východní dveře
zadány přímo Ghilbertimu
1425 – 1452

Michelangelo řekl: „Jsou tak krásné,
že by se hodily do ráje.“

Pijoan uvádí, že „*Ghilberti sám mluví ve svých Záznamech už jako stařec s hrdostí o svém vítězství v této soutěži a tvrdí, že ostatní soutěžící ze soutěže odstoupili, když viděli jeho jasnou převahu*“.

Podle PIJOAN, J. *Dějiny umění*, díl 5., česky
2.vyd. 1979. s. 138

Florentský dóm Santa Maria del Fiore

1418 soutěž, údajně dvoukolová

1420 počátek práce na kupoli

1423 Brunelleschi jmenován

„vynálezcem a správcem hlavní kupole“

1445 položen první kámen lucerny

1446 Brunelleschi umírá (69 let)

1448 dokončení chrámu

Období architektonických akademií 16. – 19. století

Akademie podporují diskuse o teorii a praxi v architektuře, využívají k tomu formulaci, diskusi a posuzování projektů.

Akademické soutěže byly čistě teoretickou diskusí nezávisle na stavebním místě a staly se součástí výuky architektů.

Soutěže byly ideové – jejich úkolem bylo vyřešit nějaký architektonický problém.

Académie d'architecture (Paříž)

Accademia di San Luca (Řím 1577)

Akademie vytvořily **profesi architekta – umělce**, oddělenou od stavebního řemesla a podporovaly vytváření institucionalizovaných architektonických elit.

Období průmyslové revoluce (po 2. polovině 18. století)

V období nástupu kapitalismu a rozvoje demokracie a svobodného tisku se soutěžení mění z procesu výběru architektonických elit ke zpřístupnění většího množství návrhů a jejich prezentování před širší veřejností.

Vznikající odborné architektonické spolky začaly vytvářet soutěžní pravidla a řády a dohlížet na regulérnost soutěží.

Za období vlády královny Viktorie (1837-1901) bylo v Británii i 100 arch. soutěží ročně.

The Bank of England 1788

The Houses of Parliament
(The Palace of Westminster) 1835

Eiffelova věž (1878 – 1889) pro světovou výstavu v Paříži

Soutěž proběhla 1.-18. května 1886, 107 účastníků

Tři první ceny – mezi nimi Eiffel a Sauvestre

Eiffel financoval výstavbu věže z velké části z vlastních zdrojů.

Věž vzbudila velkou kritiku obyvatel Paříže.

BEURSGEBOUW TE AMSTERDAM.

De GEMEENTE AMSTERDAM zal een nieuw **BEURSGEBOUW** doen oprichten.
Zij noodigt architecten in het binnen- en buitenland uit, ontwerpen (onder een motto) in te zenden, welke op den eersten November van dit jaar op het Raadhuis te Amsterdam moeten ingeleverd zijn.

Bouwsom f 1,500,000.— à f 2,000,000.—

De teekeningen (schaal 1 : 200) moeten de constructieve en aesthetische waarde van het ontwerp eenvoudig en duidelijk doen kennen. Overigens worden eene situatie (schaal 1 : 500) en korte memorie van toelichting gevraagd.

Tot Jury-Leden zijn benoemd de Heeren:

L. H. EBERSON, Architect van Z. M. den Koning
P. J. H. CUYPERS, Architect te Amsterdam
J. R. DE KRUIJFF, Directeur van de Rijks School voor Kunst-Nijverheid
D. CORDES, Voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Amsterdam
A. L. WURFBAIN, Voorzitter van de Vereeniging voor den Effectenhandel te Amsterdam
S. HEPNER, Lid van de Commissie voor den Graanhandel te Amsterdam
J. J. VAN IJSENDIJK, Architect te Brussel
J. C. RASCHDORFF, Kgl. Baurath und Professor an der technischen Hochschule te Berlin
FRIEDRICH VON SCHMIDT, K. K. Oberbaurath und Professor en der Akademie der bildenden Künste te Weenen
P. SEDILLE, Architecte, Secrétaire de la Société des Architectes te Parijs
ROBERT KERR, Architect Professor at King's College te Londen.

Aan de beste tien ontwerpen worden premien van f 1,000.— toegekend, terwijl de ontwerpers van vijf dezer door de Jury tot een besloten mededinging worden aangewezen, en daarbij premien van f 10,000.—, f 6,000.—, f 5,000.—, f 4,000.— en f 3,000.— zullen ontvangen.

Alle ontwerpen worden tentoongesteld; zij kunnen eerst na sluiting van de tentoonstelling teruggevorderd worden, met uitzondering van de bekroonde.

HET PROGRAMMA DER PRIJSVRAAG met het SITUATIE-PLAN wordt na 30 Juni kosteloos verstrekt op vrachtvrije schriftelijke aanvraag aan den **Wethouder van Publieke Werken**, adres **Raadhuis Amsterdam**.

Burgemeester en Wethouders van Amsterdam,
VAN TIENHOVEN,
De Secretaris,
LE JOLLE.

Amsterdam

Budova burzy v centru města - soutěž 1884

Porota udělila 10 cen a vyzvala 5 soutěžících do 2. kola soutěže 1885

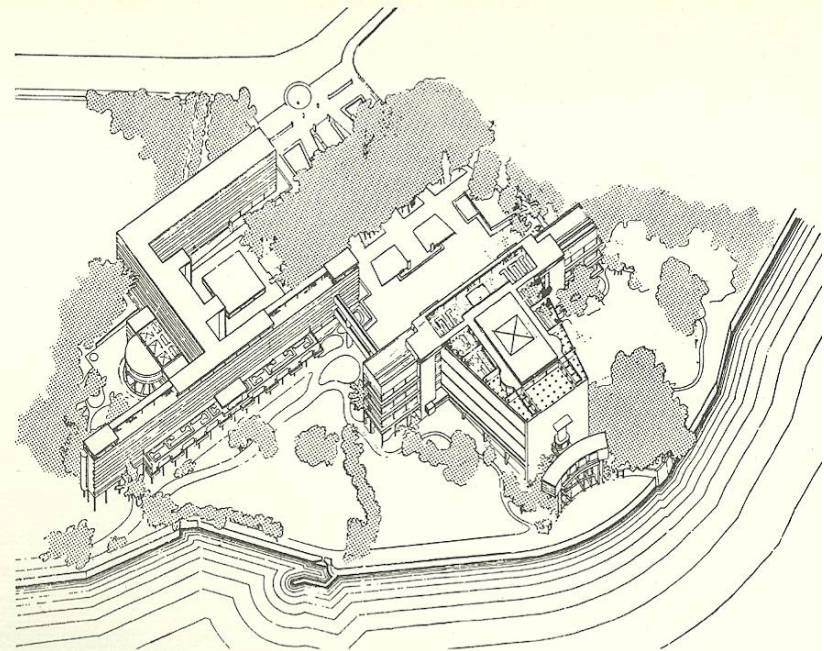
Jeden z oceněných účastníků architekt Hendrik Petrus Berlage pak získal zakázku bez soutěže v roce 1896 (pravděpodobně díky přátelství s radním M.W.F. Treubem).

Palác Společnosti národů v Ženevě

soutěž 1927, 377 podaných návrhů
očekávalo se vítězství Le Corbusiera

„Zdá se, že vládcové se nevyvíjejí unisono s masami, kterým vládnou, a diplomacie má nepřiměřené sympatie k pozlaceným sáním zemřelých králů.“ (Le Corbusier)

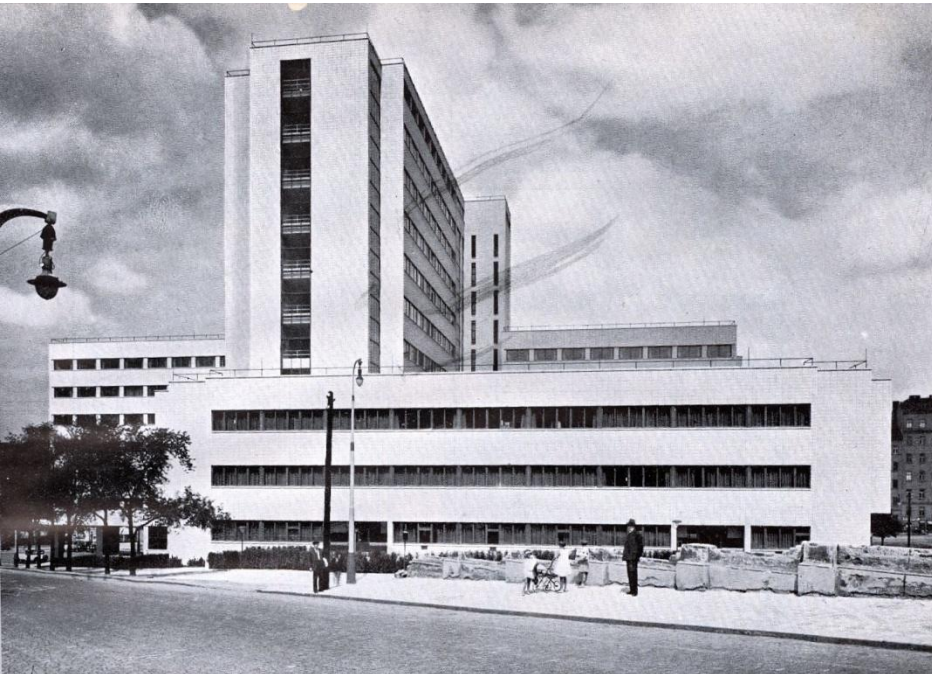
Všeobecný penzijní ústav v Praze

Josef Havlíček, Karel Honzík 1929

stavba 1932-1934

názor prezidenta VPÚ Dr. Rudolfa Hotowtze:

„Ohavná bedna... je to ohavná bedna!“ prohlásil... „ale je to nejúčelnější a nejekonomičtější řešení pro náš ústav! Není důvodu, aby byla vypisována další soutěž. Na návrhu je možno pracovat dál... Ovšem pokud stavební úřad a státní regulační komise dají předběžný souhlas...“

80. léta 20. století

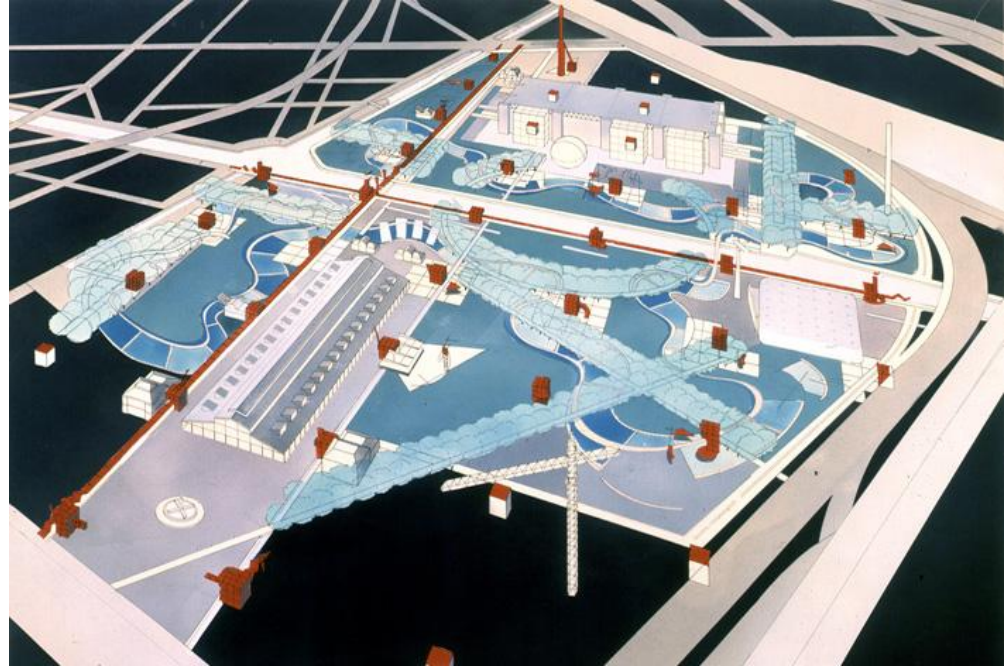
GRANDS TRAVAUX

Příznivé klima pro soutěže (po odeznění stavebního boomu poválečných let, kdy byli architekti zaměstnáni natolik, že k účasti v soutěžích neměli čas a ani motivaci).

V časech, kdy zakázek ubývá, hledají architekti v soutěžích naději na novou zakázku, mají více času na práci na soutěži a jejich soutěžní návrhy jim mohou přinést i užitečnou publicitu.

1982
PARC DE LA VILLETTE
471 návrhů
Bernard Tschumi

1983 La Defense

LA GRANDE ARCHE Johan Otto von Spreckelsen

424 návrhů

OPERA DE LA BASTILLE

Carlos Ott

1983

756 návrhů

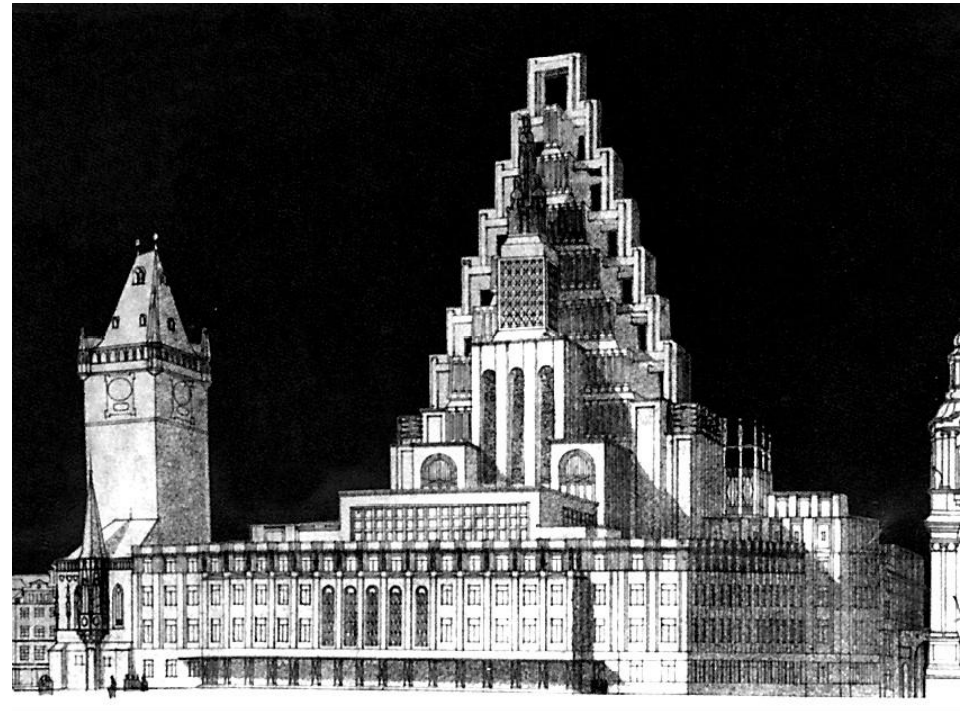
Účast i architekti
SIAL

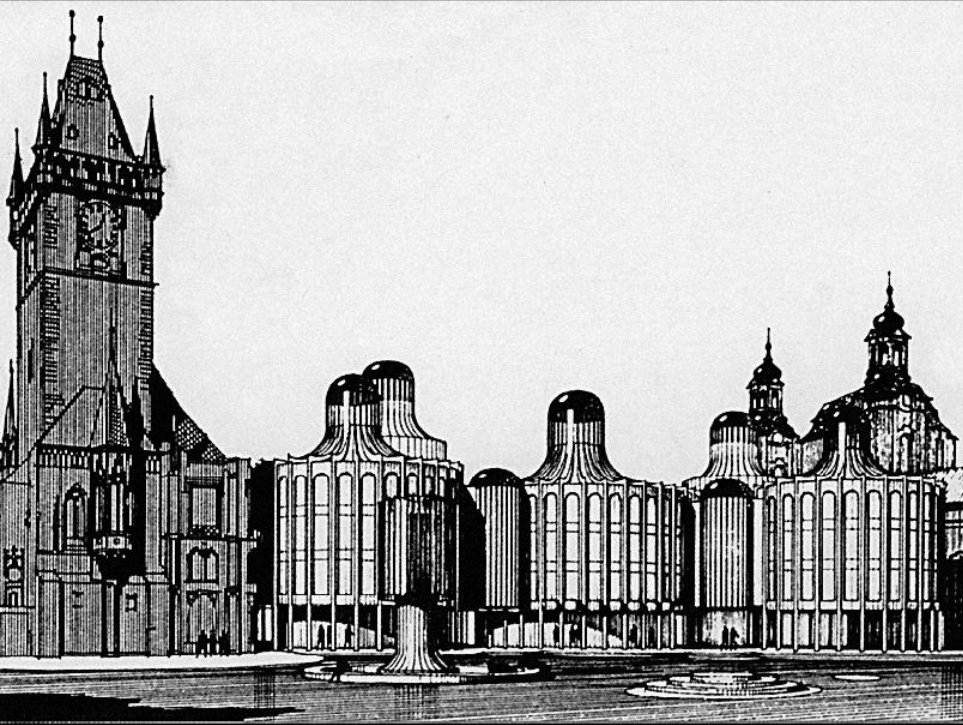
Staroměstská radnice v Praze

8 soutěží mezi lety 1899-1987

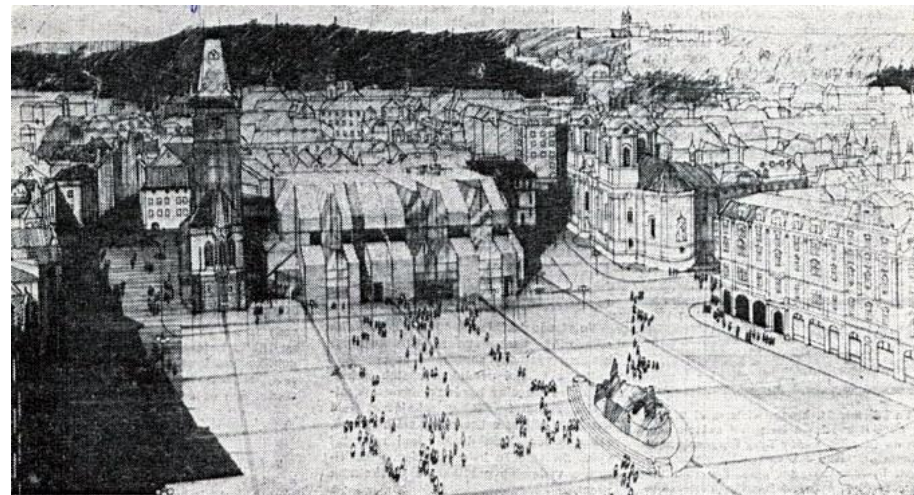
1899-1901, 1904-1905, 1908-1909, 1937-1938, 1946, 1962-1963, 1966-1967, 1987

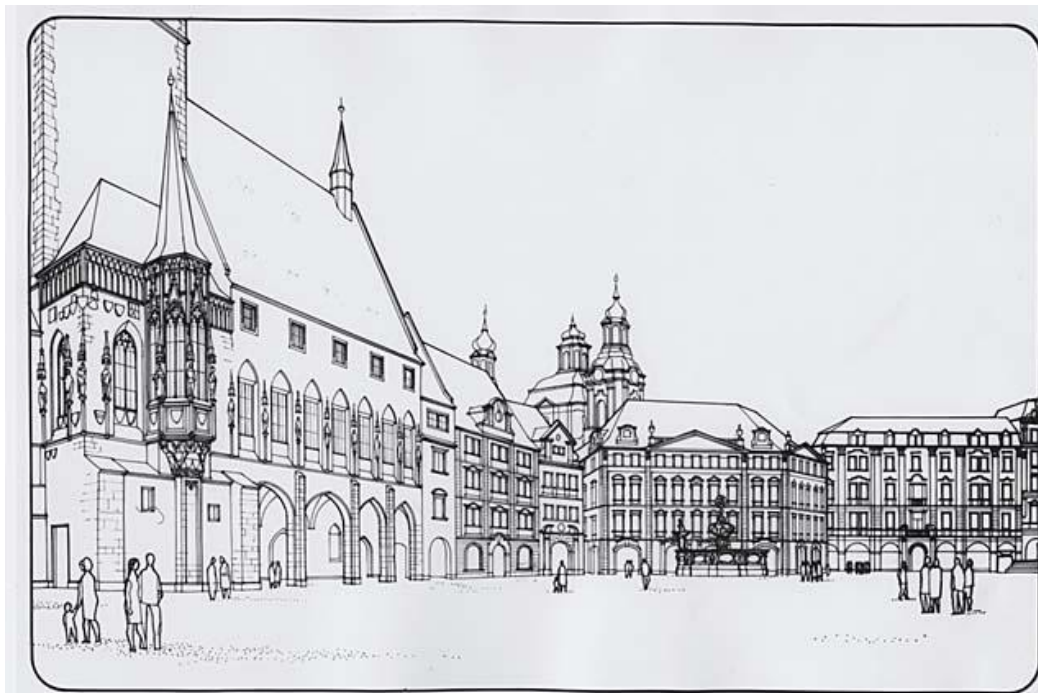
Neoceněný soutěžní návrh Josefa Gočára 1909

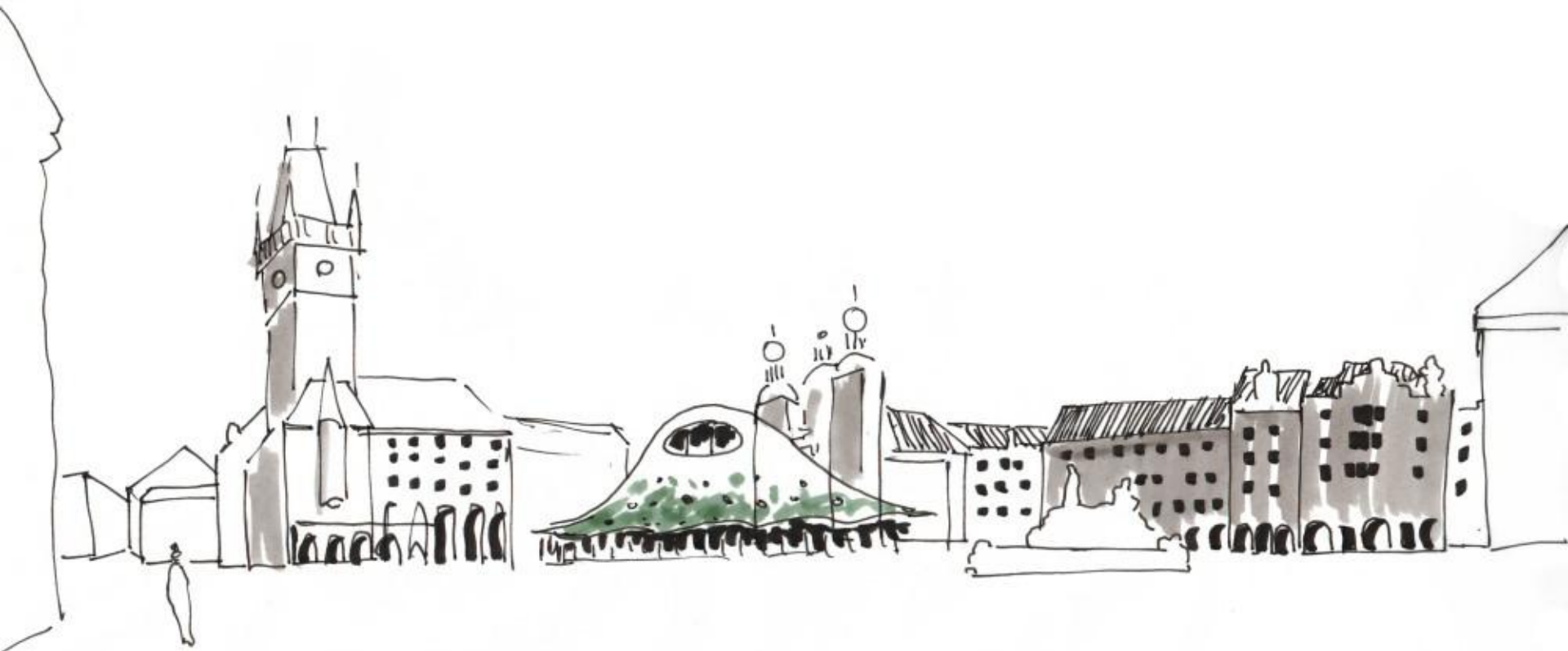
Jeden z oceněných návrhů (5 snížených 3. cen)
K. Koutský, J. Kozel, V. Leníčková 1988

1967
J. Čejka
4. cena

1988
Vítěz hlasování veřejnosti
M. Pavlík, F. Kašička

„Jsem přesvědčen, že po všech historických a archeologických bádáních dospějeme k vyhlášení soutěže,“ potvrdil Deníku Jan Kněžínek, šéf památkového odboru magistrátu.

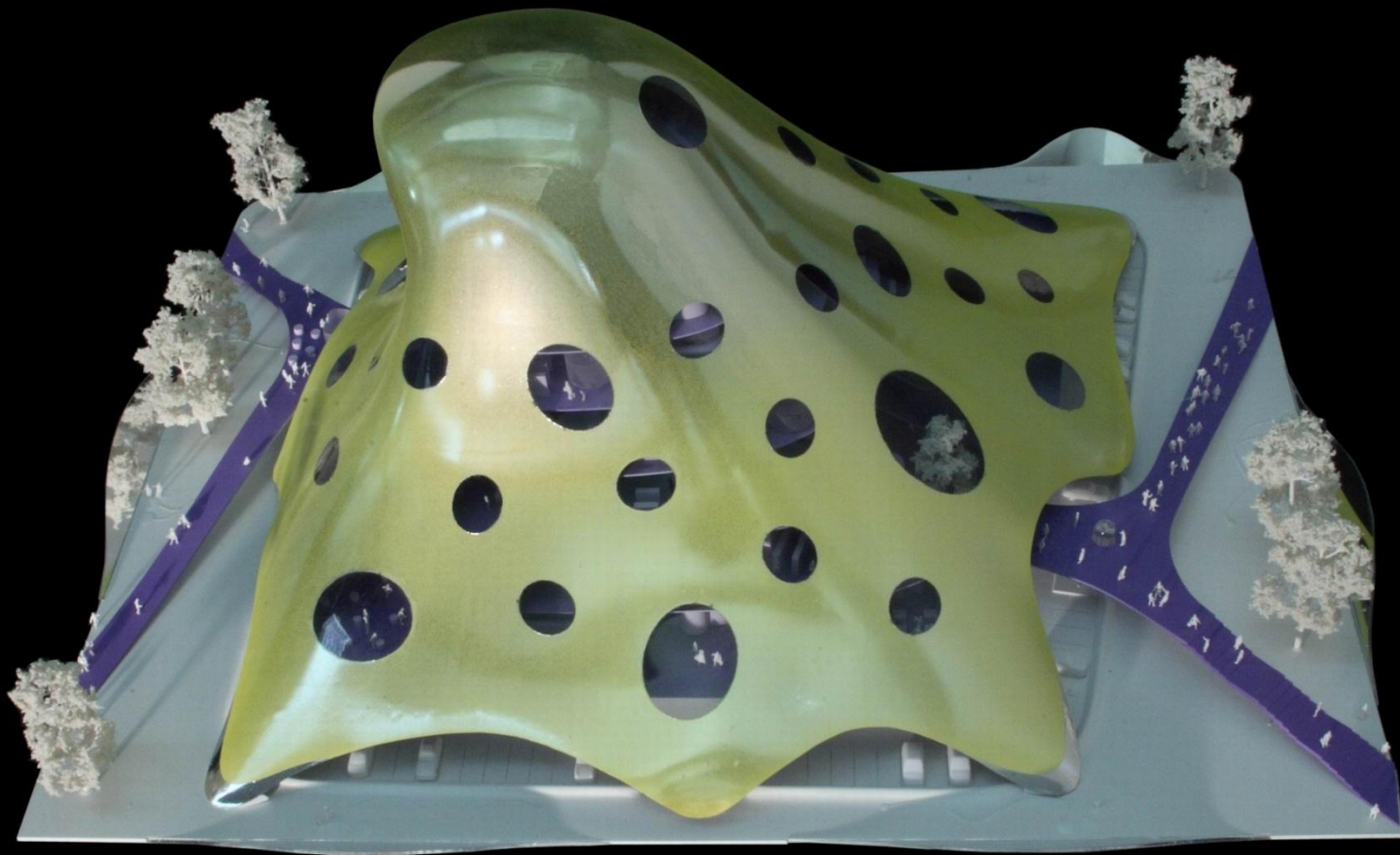
12.2. 2008

2006 mezinárodní dvoukolová soutěž

1. kolo 355 návrhů

2007

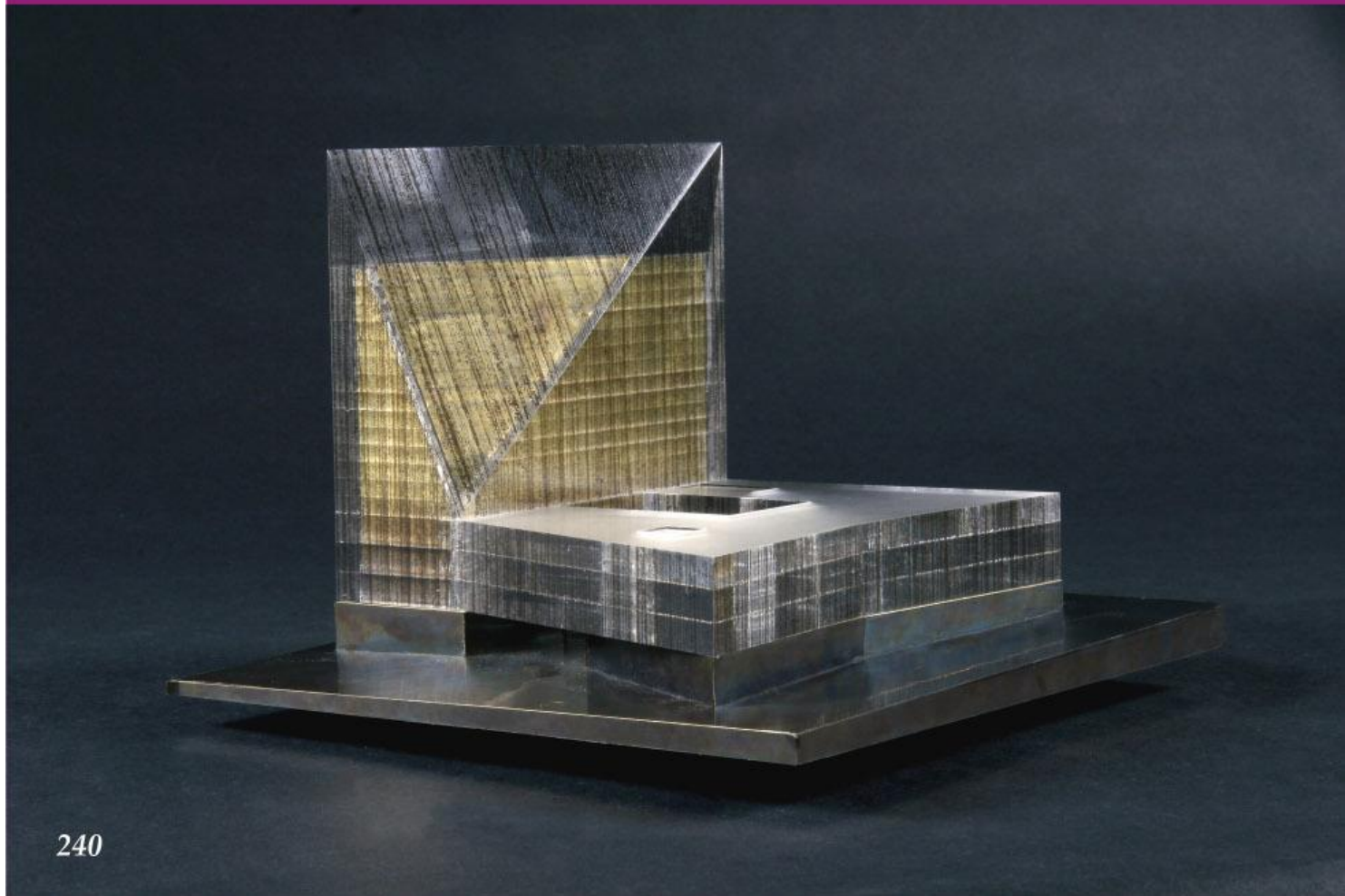
2. kolo 8 návrhů

297

1. místo
Jan Kaplický + FUTURE SYSTEMS

2. místo

Kevin Carmody, Andy Groarke, Velká Británie

161

3. místo

Petr Burian, Petr Hájek, Tomáš Hradečný, Jan Šépka

Praha - Obvodní soud pro Prahu 1 vyhověl architektonickému studiu HŠH Architekti, které napadlo změny zadání někdejší soutěže na novou budovu Národní knihovny (NK). Soud uznal argumenty, že porota rozhodla ve prospěch návrhu od Jana Kaplického v rozporu se soutěžními podmínkami, a uložil knihovně zaplatit náhradu škody ve výši rozdílu mezi druhou a třetí cenou, tedy 50.000 eur (1,293 milionu korun).

Reference k soutěži na wikipedii:

1.Podpora investičního záměru na stavbu nové budovy Národní knihovny České republiky

38. Kaplického blob stojí v Brně, je z něj autobusová zastávka (IDNES)

KAROLINA OSTRAVA
90 návrhů ze 24 zemí

soutěž 2000

developerská soutěž
5 developerů/uspořádána anketa pro obyvatele

2006

Dopravní spojení / propojení s památkovou oblastí Dolní Vítkovice

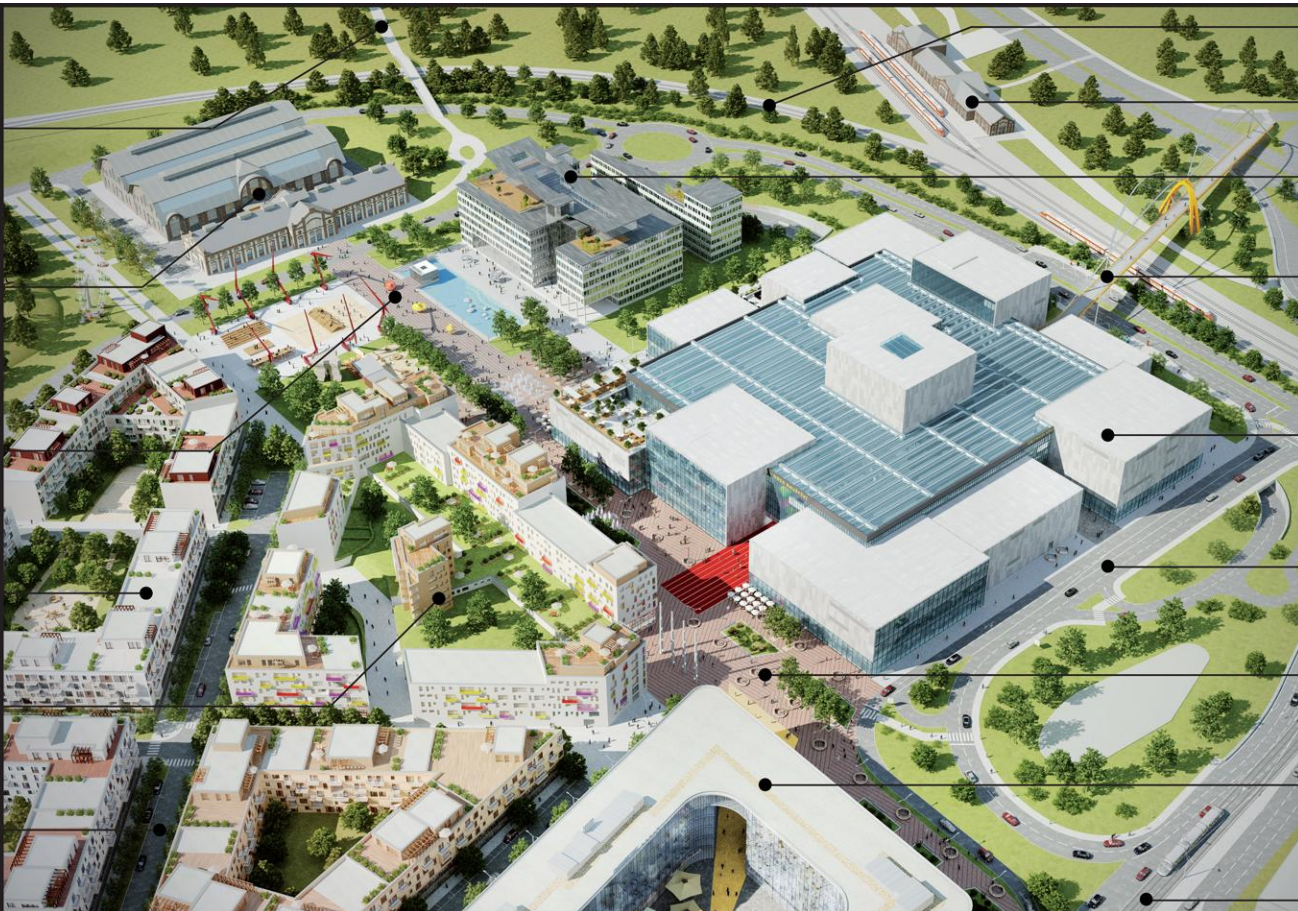
Dvě historické budovy chráněné jako památky průmyslové architektury budou zrekonstruovány, aby sloužily kulturním, zábavním a sportovním účelům, Fáze I

Nové centrální náměstí s podzemním parkovištěm pro 365 vozidel a multifunkčními plochami na povrchu pro celoroční akce pod širým nebem, Fáze I

Obytné objekty, budoucí Fáze

Obytný objekt, Fáze I

Nová urbanistická síť, ulice a náměstí propojené se stávajícím centrem města

Dopravní spojení / propojení s památkovou oblastí Dolní Vítkovice

Stávající vlakové nádraží Ostrava –střed

Kancelářské & administrativní budovy, fáze II

Lávka poskytující pohodlné pěší propojení mezi autobusovým a vlakovým nádražím, obchodním a zábavním centrem a dále s centrem města, Fáze I

Forum Nová Karolina obchodní & zábavní centrum, Fáze I

Přístupová komunikace ze směru centra města, Fáze I

Nový pěší bulvár, Fáze I

Nová Karolina Park, administrativní budova, Fáze I

Ulice 28.října s tramvajovými linkami

FORUM
NOVA KAROLINA

FORUM NOVA KAROLINA

GE Money Bank

Two people sitting on a ledge in the foreground on the right.

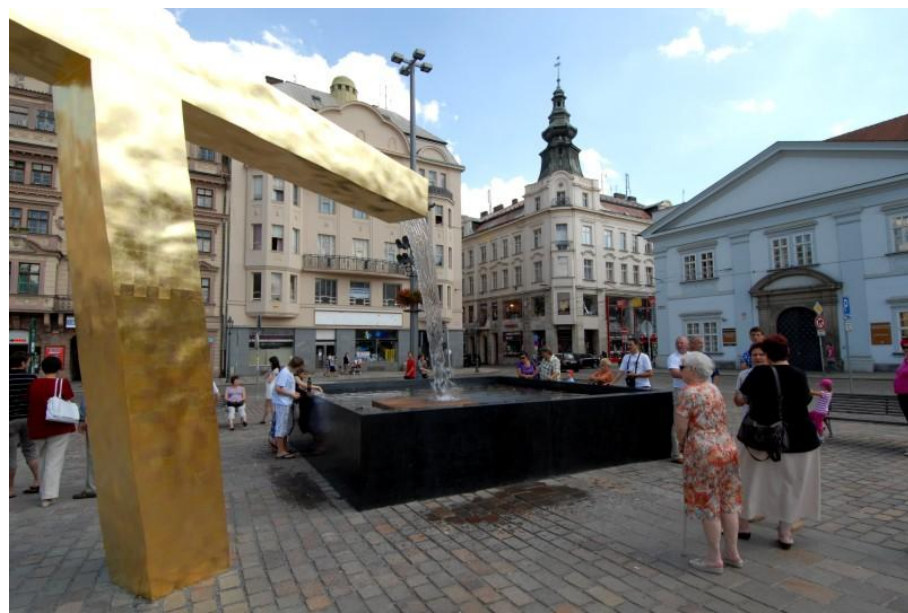
NTK Praha Projekt architekti (Brychta, Halíř, Králíček, Lešek)
soutěž 2000, projekt 2005, otevření 9. 9. 2009

Náměstí Svobody Brno
Brno City Center
Soutěž 2001

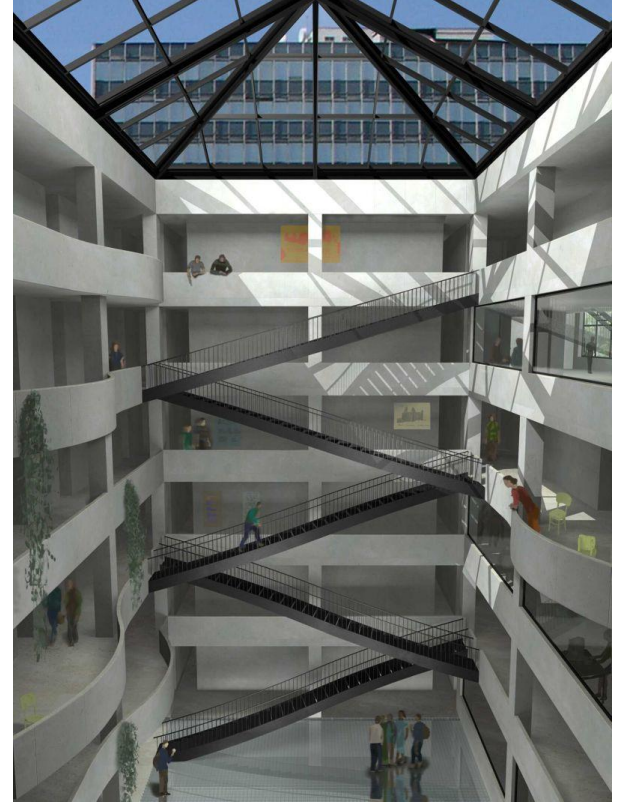
Kuba + Pilař architekti
OMEGA
Otevřeno 2005

Kašny na Náměstí republiky v Plzni
Soutěž 2004

Ondřej Cíglér
2010

JASNÁ VIZE
VYTRVALOST
ODVAHA
ŠTĚSTÍ

eva.spackova@vsb.cz

